

**Karis stad
Bandal (B)
Naturinventering 2007**

Naturfakta Keiron Ab
30.11.2007

KEIRON

Innehåll

1	Introduktion	1
2	Beskrivning av området	2
3	Figurer.....	3
4	Floran.....	8
5	Faunan	8
6	Resultat.....	8
7	Källor	8
	Bilaga 1. Artlista (kärlväxter)	9

Pärmbilden: Den flitigt nyttjade stigen leder genom reslig furuskog (figur 9).

1 Introduktion

Karis stad bereder en delgeneralplan för Brandals område. För detta arbete inventerades området för att utreda dess naturvärden.

På den östligaste delen (ca 2 ha) av helheten (ca 29 ha) har gjorts en skild inventeringsrapport, som överlämnades den 31 juli 2007.

Inventeringen har gjorts av Naturfakta Keiron Ab/naturinventerare (sye) Esko Vuorinen.

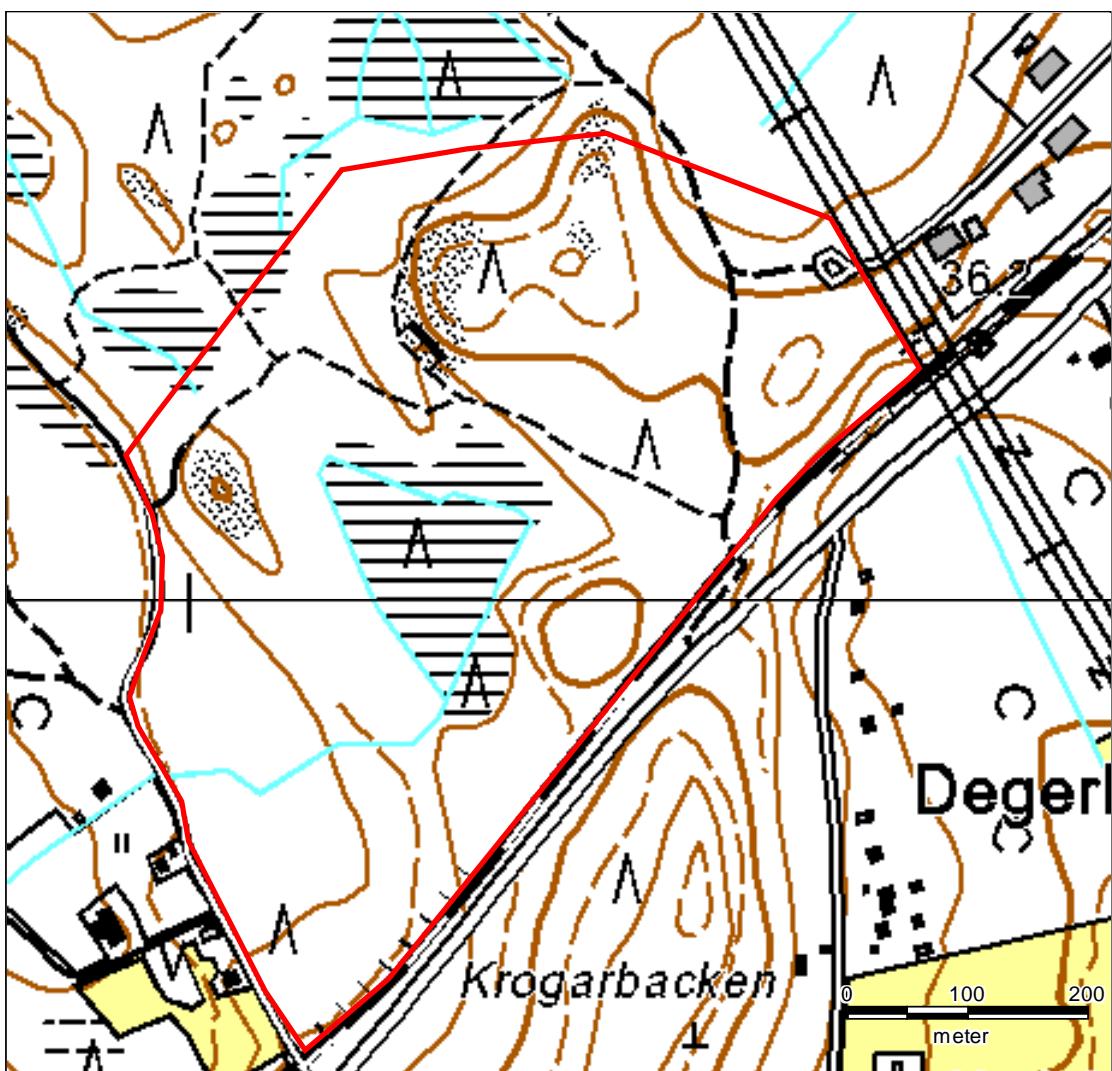
Fältbesöken gjordes 19.6. och 16.7.2007. Området uppdelades i naturtyper och deras naturvärden bestämdes vid fältbesöken. Samtidigt uppgjordes en artlista över kärlväxter. Dessutom inventerades en eventuell förekomst av flygekorre.

2 Beskrivning av området

Inventeringsområdet ligger väster om Bäljars industriområde, norr om Hangöbanan. Områdets avgränsning visas på karta 1.

Området avgränsas av Albackavägen i väst, järnvägen i sydost och högspänningsslisen i nordost. I norr har planeområdet ingen skarp gräns, utan skogsområdet fortsätter likadant norrut.

Området ligger på kanten av en randformation som hör till Stängselåsen. På den sydöstra sidan av området består jordmånen av stenig sand- och grusmorän. De andra delarna är småkuperad moränmark med små berghällar. I mitten av området finns en myr i en flask dalsänka. Området består mestadels av skogsmark.

Karta 1. Inventeringsområdets avgränsning med röd linje.
Grundkarta ©Lantmäteriverket, tillstånd nr 526/MYY/07

3 Figurer

Området är uppdelat i 14 figurer. För varje figur finns en kort beskrivning, värdesättning enligt naturvärden samt rekommendationer för markanvändningen. Figurnummeringen hänvisar till karta 2.

Värdesättningens kategorier:

- 5 Nationellt värdefull. Förekomst av unik art eller en nationelltiktig förekomst av en mycket hotad art. Etablerade skyddsområden. Kräver oftast inrättande av naturskyddsområde.
- 4 Regionalt värdefull. En i Nylands län speciell eller unik livsmiljö eller en viktig, livskraftig förekomst av hotad art. Det krävs vanligtvis ett naturskyddsområde för att bevara naturvärden.
- 3 Lokalt speciellt värdefull. Område med särskilda naturvärden värt att bevara, förekomst av hotad eller sällsynt art, artrikedom, speciellt bra naturtillstånd av en representativ biotop. Naturvärdens bevarande förutsätter ofta begränsningar för markanvändning.
- 2 Lokalt värdefull. Det finns en del naturvärden, som vanligtvis går att bevara med möjliga några begränsningar för områdets nyttjande.
- 1 Lite naturvärden, vanlig, trivial natur. Områdets naturvärden kan även ha förstörts genom något ingrepp, och värdeklassen kan höjas efter att naturvärdena återuppstått inom rimlig tid (ca 40-60 år). Inga begränsningar för områdets nyttjande.
- 0 Inga naturvärden, miljön förstörd.

Figur 1 Ungskog

Vid Albackavägen växer ca 20-35-årig skog bestående av gran och björk. Vegetationen är trivial och typisk för frisk moskog av blåbärstypen.

Värde: 1

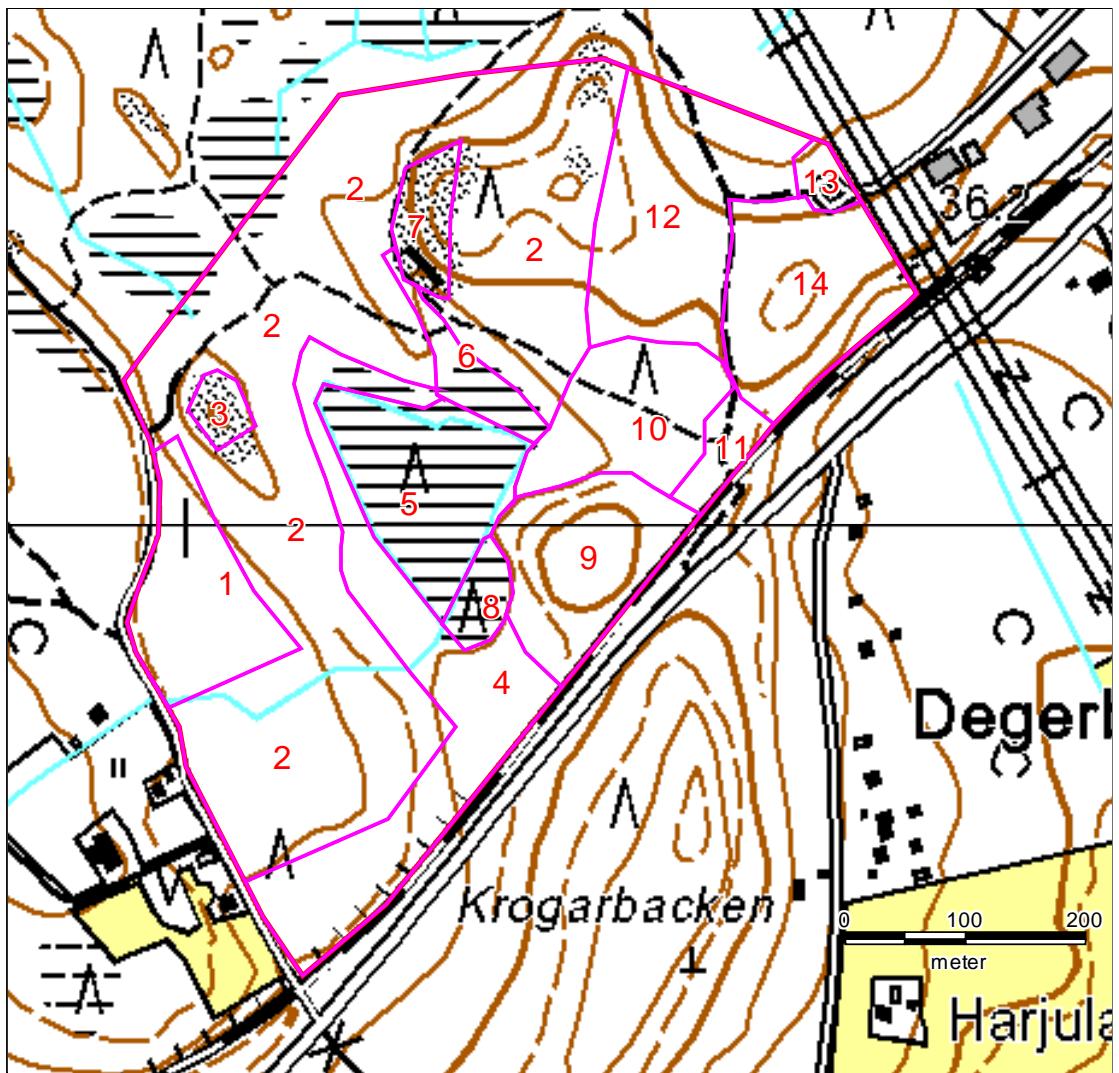
Rekommendation: Inga begränsningar

Figur 2 Hyggen och unga plantbestånd

Figuren täcker en större del av områdets västra del. Den består av hyggen och unga plantskogar i olika ålder, mestadels är hyggarna 10-15 år gamla. Vegetationen är typisk för sådan här skogsmark.

Värde: 1

Rekommendation: Inga begränsningar

Karta 1. Inventeringsområdets uppdelning i figurer och figurnummerering.
Grundkarta ©Lantmäteriverket, tillstånd nr 526/MYY/07

Figur 3 Hällemark

En liten hällemark med stora tallar och också murken ved. Berget är kargt och artfattigt, täckt med renlav, ljung och grå raggmossa (*Racomitrium lanuginosum*).

Värde: 2

Rekommendation: Berget är ett skogslagsobjekt. Om det bevaras i skogsvården, skall det skötas och användas så att dess särdrag bevaras. I planen kan det märkas med planebeteckning MY eller /sl.

Figur 4 Granskog

Granskog av blåbärstyp finns på en ca 50 m bred zon längs med järnvägen samt en lite smalare remsa runt tallkärret (figur 5). Träden är av olika åldrar, men mestadels fullvuxna, 50-80-år gamla. Fältskiktet är glest p.g.a. skuggande träd. Marken täcks av en tjock matta av vanliga skogsmossor, vilken ger prä-

gel av ”trollskog”. Vegetationen är dock trivial och den ringa mängden av murken ved visar att det snarare är frågan om en fullvuxen ekonomiskog än om en veriktig gammelskog.

Genom skogen leder en vacker, mycket använd stig, som följer Hangöbanan på 30-50-meters avstånd.

Värde: 1

Rekommendation: Inga begränsningar p.g.a. biologiska naturvärden. Skogen har dock betydelse för rekreation, stigen används mycket. Skogen är en bra svampskog. För rekreativvärldens skull kunde den sparas utan bebyggelse. Planebeteckning VR.

Figur 5 Tallkärr

Ett vanligt tallkärr, som har dikats för ca 40 år sedan. Tallarna har avverkats i samband med dikningen. Därför finns det ringa mängder murken ved och just inga torrakor på kärrret. Tallbeståndet har vuxit kraftigt.

I fältskiktet finns odon, getrams och allra ymnigast blåbärsris. I mitten, där kärrret har bevarats mest naturligt, växer också hjortron.

Myrtypen är på kanterna tallkärr (KgR), i mitten också tallmosse (IR).

Värde: 1

Rekommendation: Sådana här dikade kärr är vanliga i trakten. I naturtillstånd skulle den ha skyddsvärde. Inga begränsningar

Figur 6 Skogskärr

I kanten av tallkärrret finns ett skogskärr. Det är delvis av typen fräkenkärr (MkK) och de våtaste delarna är ört- och gräskärr (RhK). I trädbeståndet finns gran, klippan och glasbjörk. I buskskiktet finns brakved och bindvide. I fältskiktet finns bl.a. gräs och halygräs som klotstarr, stjärnstarr och tuvtåtel, och örter som strandlysing, den ymniga vattenklövern och violhybridens (*Viola x ruprechtiana*). Skogsfräken bildar ställvis tät, renä bestånd.

Värde: 2

Rekommendation: Kärrret är ett skogslagsobjekt. Om det bevaras i skogsbruk, skall det skötas och användas så att dess särdrag bevaras. Inga dikningar, inga avverkningar. Också vid eventuell iståndsättningsdikning av tallkärrret bredvid lämnas de närmaste dikena intakta för att vattenbalansen i kärrret inte rubbas. I planen kan kärrret märkas med planebeteckning MY eller /sl.

Figur 7 Hällemark

En trivial karg hällemarktallskog, med några större tallar. Skogen är inte i naturtillstånd, så den uppfyller inte kraven på skogslagsobjekt. Stupet i söder är ca 4 m högt, utan några nämnvärda växter.

Värde: 1

Rekommendation: Inga begränsningar

Figur 8 Tallkärr

Ett litet hörn av kärrrområdet som har bevarat sitt naturtillstånd trots det närliggande diket. Kärrret är trädflöjtigt med sanka pölar. Floran är ganska artrik, fastän utan några direkta sällsyntheter. De ymnigaste arterna är dystarr, flaskstarr, rundsileshår, tuvull och hjortron.

På tuvorna växer martallar och -björkar samt ris som blomris, ljung, getpors, tranbär och odon. Mossfloran är artrik och typisk – nämns kan flytvitmossa (*Sphagnum cuspidatum*), rostvitmossa (*S. fuscum*), praktvitmossa (*S. magellanicum*), rufsvitmossa (*S. majus*) och rubinvitmossa (*S. rubellum*). Bland vitmossor växer flera levermossor, bl.a. myrmylia (*Mylia anomala*) och fingerfliksmossa (*Kurzia paniciflora*).

Värde: 2

Rekommendation: Kärrret är ett skogslagsobjekt. Om det bevaras i skogsvården, skall det skötas och användas så att dess särdrag bevaras. Inga dikningar, inga avverkningar. Också vid eventuell iståndsättningsdikning av tallkärrret bredvid lämnas de närmaste dikenna intakta för att vattenbalansen i kärrret inte skulle rubbas. I planen kan kärrret märkas med planebeteckning MY eller /sl.

Figur 9 Tallskog

(pärbilden)

Reslig tallskog på vanlig torr-frisk mo. Tallarna är huvudsakligen 80-120-åriga. I fältskiktet förekommer förutom de vanliga lingon, blåbär och ljung också liljekonvalj. Stigen som nämnts i figur 4 går igenom figuren.

Värde: 1

Rekommendation: Inga begränsningar p.g.a. biologiska värden. Skogen kunde sparas för rekreation. Planebeteckning VR.

Figur 10 Granskog och -kärr

Vanlig blåbärstypens (MT) granskog med relativt stora träd. Trädens åldersklass är 60-80 år. Västerut blir skogen sankare och den yttersta kanten mot kärrret är egentligen skogskärr av fräkentyp (MkK). I den annars triviala

skogsvegetationen finns några småvuxna hasselbuskar. På figuren finns en gammal grävd vattenbassäng.

Värde: 1

Rekommendation: Inga begränsningar

Figur 11 Gammal boplats

Nära Hangöbanan har funnits ett hus, varav det finns bara den övervuxna grunden kvar. I den frodiga vegetationen syns ännu idag kulturpåverkan. Bland de vanliga blåbärskogens växter frodas kulturgynnade arter samt kvarlevande odlingsväxter: lönn, rölleka, nysört, betesdaggkåpa, stor blåklocka, liten blåklocka, blekstarr, rödklint, nejlikrot, äppelträd, bergslok, bockrot, lundgröe, gullviva, ängssyra, grässtjärnblomma, teveronika, kråkvicker m.m.

Här förekommer också gulmåra (*Galium verum*), som anses vara en hotad art (hotklassen VU = sårbar). Gulmåran växer sparsamt, bara några enstaka skott.

Värde: 2

Rekommendation: Stället blir delvis under den planerade sidorälsen. Resten kunde sparas för de någorlunda historiska och rekreationvärdens skull (husgrundens, stigen). Däremot är de biologiska värden ringa, fast vegetationen är intressant. Gulmåreförekomsten är inte livskraftig, stället behöver inte sparas för den.

Figur 12 Tallskog

Vanlig ekonomiskog av blåbärstypen med monotont, ungt (35 årigt) tallbestånd. Inga speciella värden.

Värde: 1

Rekommendation: Stigen kunde sparas. Inga andra begränsningar

Figur 13 Snödeponi

Impediment. I vegetationen finns inga intressanta arter.

Värde: 0

Rekommendation: Inga begränsningar

Figur 14 A-området

Området har beskrivits i den första rapporten (Vuorinen 2007). Sedan dess har området redan börjat byggas.

4 Floran

Det totala artantalet, 91 arter, är i vanlig nivå för ett sådant här område som inte innehåller några stränder, källor, lundar eller andra artrika biotoper. Inga fridlysta eller sällsynta arter hittades. Gulmåran är den enda hotade arten som observerades.

5 Faunan

Förekomsten av flygekorre kontrollerades genom att söka djurets avföring på lämpliga ställen (det kan finnas under större träd). På området växte just inga aspar som skulle passa för flygekorre som boträd eller för födosökning. Inte heller observerades några andra hålträd. Några spår av flygekorre hittades inte. Skogen som helhet är ganska olämplig för djuret.

Området som helhet är splitrat och skogen består till största delen av unga träd. Hålträd och murken ved finns inte eller bara mycket lite. Därför erbjuder skogen inte förutsättningar för förekomsten av sällsyntare djur, som rovfåglar eller andra gammelskogsarter, som kräver större enhetliga skogsområden. Inte heller hålbyggare som hackspettar eller mesar har särskilt lämpliga förhållanden.

På gränsen av området, i banvallen, hittades ett mårdhundsgryt.

6 Resultat

På området finns tre relativt små skogslagsobjekt (SkogsL 10 §) – ett trädfatigt kärr (8), ett frodig skogskärr (6) och en berghäll (3). Dessa bör sparas ifall man idkar skogsbruk på området.

Andra av lagen skyddade livsmiljöer finns inte på området (livsmiljöerna nämnda i Nvl 29 § eller VattenL 15 a, 17 a §).

Förekomsten av den enda hotade arten, gulmåran, är inte av betydelse. Det beror på det att arten förekommer så sparsamt på området. Dessutom finns det största hotet för gulmåran nära, nämligen stormåra, en nykomingart, som korsas mycket lätt med gulmåran och därmed förgör gulmåran ganska snabbt genom genetisk förorening. Stormåran växer på andra sidan järnvägen.

På området observerades inga andra hotade eller fridlysta arter.

Området representerar vanlig, trivial västnyländsk natur utan några speciella skyddsvärden. Skogarna närmast järnvägen har dock rekreativsärde.

7 Källor

Vuorinen, E. 2007: Brandal. Naturinventering 2007. (en mellanrapport) - Karis stad. 3 s.

Bilaga 1. Artlista (kärlväxter)

<i>Acer platanoides</i>	lönn	vaahtera
<i>Achillea millefolium</i>	rölleka	siankärsämö
<i>Achillea ptarmica</i>	nysört	ojakärsämö
<i>Agrostis capillaris</i>	rödven	nurmirölli
<i>Agrostis vinealis</i>	bergven	jäykkärölli
<i>Alchemilla monticola</i>	betesdaggkåpa	laidunpoimulehti
<i>Alnus glutinosa</i>	klibbal	tervaleppä
<i>Andromeda polifolia</i>	blomris, rosling	suokukka
<i>Angelica sylvestris</i>	strätta, skogspipa	karhunputki
<i>Antennaria dioica</i>	kattfot	kissankäpälä
<i>Anthriscus sylvestris</i>	hundkäx	koiranputki
<i>Arabis glabra</i>	rockentrav	pölkkyruoho
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	mjölon	sianpuolukka
<i>Betula pendula</i>	vårtbjörk	rauduskoivu
<i>Betula pubescens</i>	glasbjörk	hieskoivu
<i>Calamagrostis arundinacea</i>	piprör	metsäkastikka
<i>Calamagrostis epigejos</i>	bergrör	hietakastikka
<i>Calluna vulgaris</i>	ljung	kanerva
<i>Campanula persicifolia</i>	stor blåklocka	kurjenkello
<i>Campanula rotundifolia</i>	liten blåklocka	kissankello
<i>Carex echinata</i>	stjärnstarr	tähtisara
<i>Carex globularis</i>	klotstarr	pallosara
<i>Carex limosa</i>	dystarr	mutasara
<i>Carex nigra</i> ssp. <i>nigra</i>	hundstarr	jokapaikansara
<i>Carex pallescens</i>	blekstarr	kalvassara
<i>Carex pilulifera</i>	pillerstarr	virnasara
<i>Carex rostrata</i>	flaskstarr	pullosara
<i>Centaurea jacea</i>	rödklint	ahdekaunokki
<i>Convallaria majalis</i>	liljekonvalj	kielo
<i>Corylus avellana</i>	hassel	pähkinäpensas
<i>Deschampsia cespitosa</i>	tuvtåtel	nurmilaaha
<i>Deschampsia flexuosa</i>	kruståtel	metsälauha
<i>Drosera rotundifolia</i>	rundsileshår	pyöreälehtikihokki
<i>Dryopteris carthusiana</i>	skogsbräken	metsäälvejuuri
<i>Equisetum sylvaticum</i>	skogsfräken	metsäkorte
<i>Eriophorum vaginatum</i>	tuvull	tupasvilla
<i>Fragaria vesca</i>	smultron	ahomansikka
<i>Galeopsis bifida</i>	toppdån	peltopillike
<i>Galium boreale</i>	vitmåra	ahomatara
<i>Galium verum</i>	gulmåra	keltamatara
<i>Geum urbanum</i>	nejlikrot	kyläkellukka
<i>Hieracium umbellatum</i>	flockfibbla	sarjakeltano
<i>Hieracium vulgatum</i>	fyrkantig johannes- ört	jokapaikankeltano
<i>Hypericum maculatum</i>		särmäkuisma
<i>Hypochaeris maculata</i>	slätterfibbla	(harju)häränsilmä
<i>Juniperus communis</i>	en	kataja
<i>Ledum palustre</i>	getpors, skvatram	suopursu
<i>Linnaea borealis</i>	linnea	vanamo
<i>Luzula pilosa</i>	vårfryle	kevätpiippo
<i>Lysimachia vulgaris</i>	strandlysing	ranta-alpi
<i>Maianthemum bifolium</i>	ekorrhär	oravanmarja

<i>Malus domestica</i>	äppelträd	omenapuu
<i>Melampyrum pratense</i>	ängskovall	kangasmaitikka
<i>Melampyrum sylvaticum</i>	skogskovall	metsämaitikka
<i>Melica nutans</i>	slokgräs, bergslok	nuokkuhelmikkä
<i>Menyanthes trifoliata</i>	vattenklöver	raate
<i>Picea abies</i>	gran	kuusi
<i>Pilosella</i> sp.	fibbla	harakankeltano
<i>Pimpinella saxifraga</i>	bockrot	pukinjuuri
<i>Pinus sylvestris</i>	tall	mänty
<i>Poa nemoralis</i>	lundgröe	lehtonurmikka
<i>Polypodium vulgare</i>	stensöta	kallioimarre
<i>Populus tremula</i>	asp	haapa
<i>Potentilla erecta</i>	blodrot	rätvänä
<i>Potentilla neglecta</i>	stor femfingerört	isohopeahanhikki
<i>Primula veris</i>	gullviva	kevätesikko
<i>Pteridium aquilinum</i>	örnbräken	sananjalka
<i>Pyrola chlorantha</i>	grönpyrola	keltatalvikki
<i>Quercus robur</i>	ek	tammi
<i>Rhamnus frangula</i>	brakved	paatsama
<i>Rosa dumalis</i>	nyponros	orjanruusu
<i>Rubus chamaemorus</i>	hjortron	hillä, lakka
<i>Rubus idaeus</i>	hallon	vadelma
<i>Rumex acetosa</i>	ängssyra	niittysuolaheinä
<i>Rumex acetosella</i>	bergsyra	ahosuolaheinä
<i>Salix aurita</i>	bindvide	virpapaju
<i>Solidago virgaurea</i>	gullris	kultapiisku
<i>Sorbus aucuparia</i> ssp. aucuparia	rönn	pihlaja
<i>Stellaria graminea</i>	grässtjärnblomma	heinätähitö
<i>Succisa pratensis</i>	ängsvädd	purtojuuri
<i>Trentalis europaea</i>	skogstjärna	metsätähti
<i>Trifolium medium</i>	skogsklöver	metsääpila
<i>Vaccinium myrtillus</i>	blåbär	mustikka
<i>Vaccinium oxycoccus</i>	tranbär	isokarpalo
<i>Vaccinium uliginosum</i>	odon	juolukka
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	lingon	puolukka
<i>Veronica chamaedrys</i>	teveronika	nurmitädyke
<i>Veronica officinalis</i>	ärenpris	rohtotädyke
<i>Vicia cracca</i>	kråkvicker	hiirenvirna
<i>Viola x ruprechtiana</i>	violhybrid	viitaorvokki